

fmi

vaktijdschrift van Facility Management Nederland

14^e jaargang nummer 4 / 2007

150

Hotel Flinckenhof

De gein en ongein van concepten en innovaties (3)

De economische connotatie van facility management was en is negatief

fmn
facility management nederland

97

47

70

Inhoud:

22 150 FMI's gemaakt door 49 leden

Bladerend door 150 edities van FMI valt het op dat er enerzijds veel en anderzijds weinig is veranderd. De onderwerpen die nu spelen, speelden ook al in de eerste uitgaven. Wat wel sterk is veranderd, zijn de techniek en vormgeving.

24 Innovatiestress (3)

In augustus en september 2004 schreef Leo Hooijmans in FMI zijn eerste twee artikelen over innovatie. Het ging toen over 'minder vierkantemetergebruik' en 'kostenbesparing'. Tweeëneenhalf jaar later volgt deel drie.

28 Economische connotatie van facility management

Ruim drie jaar geleden schreef prof. dr. ir. Dries van Wageningen een column met als titel 'De economische connotatie van facility management is negatief'. Hij eindigde deze column met te stellen dat facility managers en bankiers een sterke combinatie zouden worden. Is die voorspelling inmiddels uitgekomen?

31 Hotel Flinckenhof

Ben Meelhuijsen schreef in 1994 over Jos van Zanten, algemeen directeur van Uitgeverij van Zanten en Zn. Meelhuijsen laat Van Zanten dertien jaar terugkijken en komt daarbij de verworvenheden van het vak tegen.

34 Oud-Hollandsche merken

150 maal FMI is oprecht een mijlpaal voor zowel de vereniging als het blad als de uitgever. Op een weg naar de toekomst lijkt het zijn van een merk bijna een voorwaarde. Is het bedrijf het merk, of is het product van het bedrijf het merk?

38 Facilitaire inkoop bij de Wageningen Universiteit

Vijf jaar geleden besloot Wageningen Universiteit en Researchcentrum (WUR) de inkoopfunctie te professionaliseren. Sindsdien is er veel gebeurd. Een gesprek over de facilitaire inkoop met Nicole Poldervaart.

59

50

45

38

31

47 De ongekende opmars van Sodexho Altys

De contracten met T-Mobile, KLM en Shell zetten Sodexho op de kaart als supplier van facilitaire diensten. Een jaar geleden kondigde directievoorzitter Hans Rijnierse dat al aan in dit blad. Door velen werd dat toen afgedaan als luchtflitsrij.

50 Facility Estate Concept: tal van kansen voor de toekomst

Het Facility Estate Concept is gedefinieerd en de haalbaarheid ervan voor de Nederlandse markt onderzocht. Een beschrijving van de resultaten met daarbij een toelichting van de begeleidingsgroep.

61 'Het probleem van veel facilitaire organisaties is dat ze zo onzichtbaar zijn'

Midden jaren '90 van de vorige eeuw besloten Avro, KRO en NCRV op een aantal onderdelen samen te werken. Jeannette Bogaard, manager Facilitair Bedrijf bij AKN, over de impact en resultaten van de nieuwe werkprocessen en het werken met geautomatiseerde systemen.

en verder...

Aflevering 150 van FMI	21
De Redactie (1)	45
De Redactie (2)	59
Koppeling technische en belevingskwaliteit maakt betere sturing mogelijk	65
De Redactie (3)	69
Mismatch tussen vraag en aanbod bij schoonmaakdienstverlening	70
RFID: wondermiddel of alternatieve barcode?!	76
De Redactie (4)	81
Vakbeurs ParkeerVak	83
Vakbeurs Renovatie & Onderhoud	85
Vakbeurs Safety & Security	89

Rubrieken:

Van de hoofdredacteur/colofon	15
Met medewerking van	17
Nieuws	18
Column Iris Bakker	43
Het hart van het fac	56
Facility Performance Standard	75
EuroFM	79
Column Gijs Heijmering	81
Productinformatie	87
Literatuur	95
Verenigingsnieuws	97
Facilitaire aanbieders	101
Adverteerdersindex	106

medewerk

met medewerking van

Leo Hooijmans
werkzaam bij Galileo & Partners

Eric Faase
senior consultant bij Significant

Reitse Keizer
consultant bij Significant

Daisy Tabbernee
redactie FMI, manager Communicatie en
Public Relations bij Imtech

Hans Topée
directeur van newDirections

Aflevering 150 van FMI

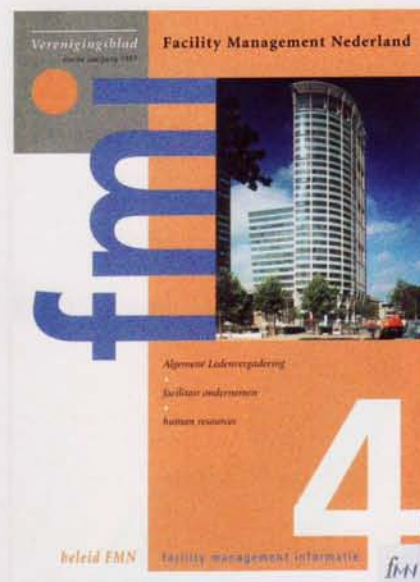
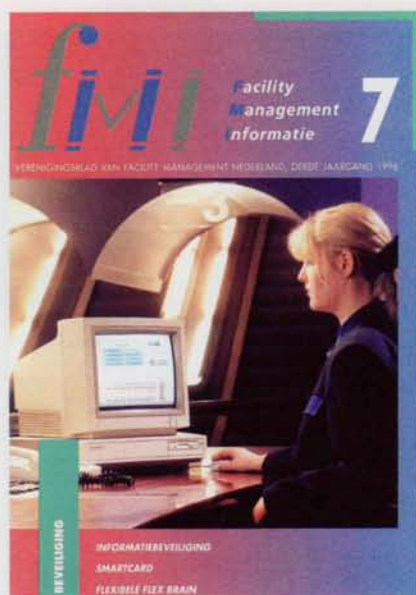
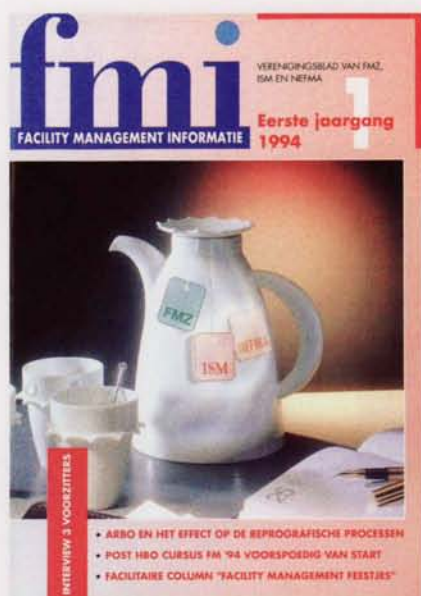
Als lezer heb ik het blad zien groeien, zowel in kwaliteit als in kwantiteit. Ons blad kent mooie, inhoudelijke en goede stukken en is uitgegroeid tot een professioneel facilitair vaktijdschrift. Iedere uitgave is altijd weer een klein feestje, een soort aflevering van een mooie spannende (soap)serie, waarop je – met spanning, chips, cola, een warme deken en een ongekeerde nieuwsgierigheid van wat er nu weer zal afspelen – op de bank of gewoon vanaf je werkplek zit te wachten. En daar ploft hij op de deurmat, in afwachting van het thema en de daarbij behorende complotten en intriges (welk beveiligingsbedrijf zoent met welke schoonmaakpartij en wie blijkt uit het salarisonderzoek ver bovengemiddeld te scoren?).

Ik start uiteraard eerst met de column van onze eigen Ludo Sanders (maar dan altijd in 'Goede Tijden...'). Deze hoofdredacteur/producer vult vervolgens met een sterke cast de aflevering met facilitair interessante scripts. Met de heldere reclameboodschappen tussendoor (zappen is totaal overbodig) lees ik met gemak en plezier de gehele set door. Redactie, bladmanagement en alle andere crewleden: bedankt! We kijken uit naar de vele afleveringen die nog gaan komen. Op naar aflevering 300!

Genoeg soap, nog even een serieuze noot. Zoals gezegd heeft FMI zich ontwikkeld tot een inhoudelijk sterk blad, dat zeer wordt gewaardeerd door de lezers. Het FMN-bestuur wil FMI in combinatie met het lidmaatschap van FMN aanbieden aan nog meer mensen in het facilitaire werkveld, en ook aan mensen die werkzaam zijn in aangrenzende vakgebieden. FMN zal daarom de komende tijd acte de presence geven op beurzen die raakvlakken hebben met het facilitaire werkveld en andere bijeenkomsten. FMI is het visitekaartje van de vereniging dat wij graag presenteren.

Myra ter Horst
Bestuurslid FMN

150 FMI's gemaakt

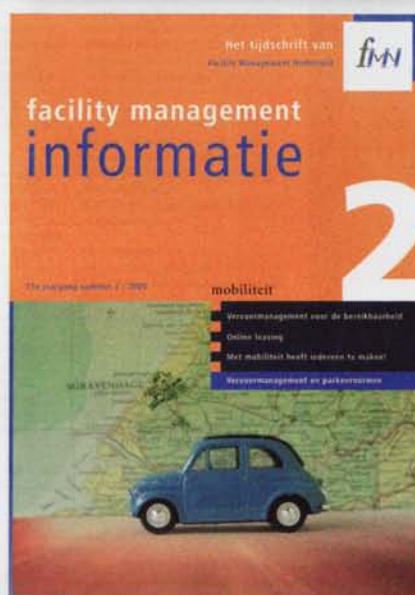
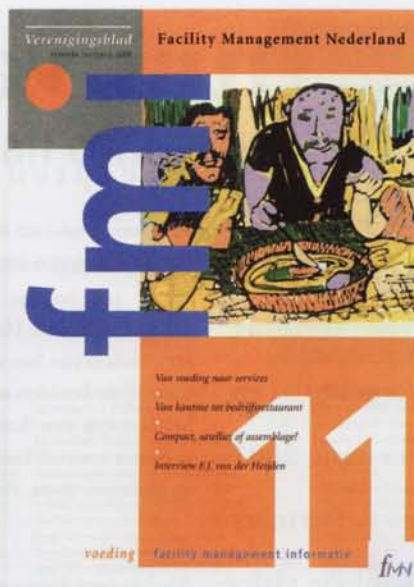
Bladerend door 150 edities van FMI valt het op dat er enerzijds veel en anderzijds weinig is veranderd. De onderwerpen die nu spelen, speelden ook al in de eerste uitgaven.

Wat wel sterk is veranderd, zijn de techniek en vormgeving.

Diana Sitters

In het voorwoord van de eerste uitgave van FMI noemde Jan Doorenbosch (voorzitter van de redactiecommissie) het nieuw verschenen blad 'één van de eerste tastbare resultaten van de nog prille samenwerking tussen de verenigingen. De fusie is nog niet voltooid, maar met dit blad, getuige de voorpagina (zie op linkerpagina bovenin) is de thee gezet.' De scherpe randen van de pot en de mokken van destijds zijn er inmiddels wel af en na 150 edities is FMI meegegroeid met de ontwikkeling die facility management heeft doorgemaakt. FMI is allang niet meer wat het was, een verenigingsblad. Wanneer de omslag naar vakblad precies is gemaakt, is een individueel oordeel dat alles te maken heeft met de eigen kennisbehoefte en/of betrokkenheid bij FMN.

Bij de laatste wijziging van de vormgeving was er een duidelijk verzoek vanuit de vereniging voor een onderscheidende plaats voor het verenigingsnieuws. Daarmee distantieerde men zich niet van de overige inhoud, maar gaf men uiting aan de wens een eigen plek te hebben. Een plek tussen vakinhoudelijke artikelen. In de loop der jaren is de vormgeving – zoals u elders op deze pagina kunt zien – een aantal keren gewijzigd. Ook bladen zijn onderhevig aan mode. Bij de eerste nummers vallen vooral de omvang en het schaarse kleurgebruik op. Gebrek aan kopij en kosten zullen hand in hand zijn gegaan. Tegenwoordig is

door 49 leden

kopij geen probleem, toch blijft het zoeken naar kwalitatief goede artikelen een ware speurtocht. Dagelijks mailen ijverige marketingmensen tientallen persberichten naar de redactie. Uit die berg worden er maandelijks maar enkele geplaatst. Ook de techniek is erg veranderd. Nu gaat alles in vierkleurendruk; zwart-witfoto's worden alleen nog om artistieke redenen geplaatst.

Zoals zoveel zaken in een vereniging, drijft de redactie van FMI ook op de inzet van de leden. Zij worden professioneel ondersteund vanuit APPR (bladmanagement, advertentieverkoop en vormgeving). Zonder de inzet van die leden geen 150 FMI's. Daarom is - in volstrekt willekeurige volgorde - dank verschuldigd aan*:

Lennart Harpe, Jan Doorenbosch (hoofdredacteur), Dick van der Meyden, Henk van der Velden, Alexander Bos, Peter van Bleiswijk, Astrid van der Geld, Carolyn Mulder, Harold

Nabuurs, Fiona de Vos, Henriëtte Egter van Wissekerke, Maybrit Hartgerink, Ricardo Obermeijer, Wessel Ytsma (hoofdredacteur), George Maas, Kiki Duinhoven, Job van Barneveld, Hans Visser (hoofdredacteur), Léanne Eeken, Sipke Oosten, Nini Salet, Anjo Tuinsma, Serge Janssen Daalen, Annemarie Groot Rouwen, Annemarie Minkes, Nico Lemmens (hoofdredacteur), Maartje Bardoel, Inge Oldengarm, Annemarie Pots, Alletta Schreuder, Stefan Cloudt, John Dommerholt, Godelieve Hofstee, Leo Hooijmans, Roland van Herk, Hanneke Niesten, Ewout Noordermeer, Annemieke Ubachs, Harm Samuels, Wim Knoeff, Iris Bakker, Pim de Bruijn, Koos Groenewoud, Natalie Hofman, Henry Smeets, Daisy Tabbernee, Friedo de Valk, Harry Willemse en Tessa Bakker. **150**

**Wij hebben ernaar gestreefd volledig te zijn, mocht dit niet het geval zijn, laat het ons dan weten.*

Innovatiestress

De gein en ongein van concepten en innovaties (deel 3)

In augustus en september 2004 stonden in FMI de eerste twee delen over Innovatie. Het ging toen over 'minder vierkantemetergebruik' en 'kostenbesparing'. Hoe staat het er anno 2007 voor? Leo Hooijmans van Galileo & Partners geeft zijn persoonlijke visie.

Leo Hooijmans

Een déjà vu (al eens gezien) is een bekend verschijnsel in de psychologie. Bij een déjà vu ontstaat er een 'kortsluiting' in de hersenen. Het beeld dat men ziet, slaat zich eerst op, alvorens men zich ervan bewust wordt (in tegenstelling tot de normale situatie, waarbij de beelden ná bewustwording worden opgeslagen). Aangezien het hier om een 'kortsluiting' gaat, weet men niet meer waar en wanneer het voorval heeft plaatsgevonden. De informatie is immers nooit opgeslagen. (Bron: Wikipedia)

Kortsluiting

Als het over kantoorinnovatie gaat, krijg je het gevoel dat je het allemaal al eens echt hebt meegemaakt. Dat zou geen echte déjà vu zijn. De situaties en locaties zijn echter steeds weer anders. Je ziet wat er gaat gebeuren. Je weet dat je de locatie nooit eerder hebt bezocht. Wat er gaat gebeuren, zie je door de jarenlange ervaring in het vakgebied. Dan is het ook geen déjà vu. Maar wat is het dan wel? Hoe kun je iedere keer weer situaties tegenkomen die raar verlopen, terwijl het gereedschap voorhanden is waarmee de facilitaire wereld het beter zou kunnen doen? Wat kun je doen als je merkt dat de kortsluiting niet in je eigen hersenen plaatsvindt, maar bij anderen. Je kunt erover schrijven of doceren. Helpt dat? Het is dweilen met de kraan open!

Kortsluiting a:

Een groot nationaal bedrijf wil innoveren. Over een paar jaar gaat het bedrijf, met duizenden mensen in dienst, een nieuw hoofdkantoor bouwen. Voor een proefproject wordt een stafafdeling in het nieuw gestoken. Op zich een goede zaak. Vanuit de directie is er de opdracht om vierkante meters te besparen. Doelstellingen zijn een hogere productiviteit, een allureverbetering en bovenal het reduceren van de werkplekkosten. Oh ja, de tevredenheid van de werknemers moet worden gestimuleerd, want er is veel onrust en er zijn veel frustraties in de organisatie. Hoe gaat zij dan uitleggen dat tevredenheid en het terugdringen van vierkante meters samengaan? Daar worden mooie informatieboeken voor samengesteld. Geschreven door experts, vers van de universiteit. Knappe koppen met een jarenkorte ervaring in het werkveld. De cijfers kloppen allemaal. Keihard en zonder praktische emotie. De PowerPoint-presentaties zijn heel mooi. Het is zelfs vertederend hoe pas afgestuurde hbo'ers enthousiast de facilitaire wereld instappen.

Maar in de praktijk zie je direct dat de werknemers hun vierkante meters worden afgenomen en dat zij daar cadeautjes voor in de plaats krijgen. Zoals loungewerkplekken, zitzakken, stiltewerkplekken en laptops. Een goeddraaiende ict-afdeling zou wel van pas komen. Daar wordt nog hard aan gewerkt. Informatie om goed met digitale documenten om te gaan is er nauwelijks. Over ruimte voor speciale werkplekken en/of apparatuur wordt niet nagedacht. Over licht, lucht en geluid al helemaal niet. Dat zijn belangrijke zaken voor goed functioneren en de tevredenheid van de werknemers. Mmm... Afwachten hoe dat later valt bij de gefrustreerde medewerkers die niet tot de staf horen.

De gein en ongein van concepten en innovaties (2)

Innovatie en nieuwe werkplekconcepten worden veelal in één adem genoemd. Samen met minder vierkantemetergebruik en kostenbesparing. Zijn deze woorden en aannames wel juist? Een overdenking. Denkt u mee?

► Leo Hooijmans

In 1997 liet Lex A. van Gunsteren, docent Erasmus Universiteit, weten dat het woord innovatie staat voor 'eerste commerciële toepassing van iets nieuws (wereldpremière)'. Of men dat gelezen heeft of niet (in: 'Het nieuwe werken'), door de meeste gebruikers van het woord wordt het zo gelezen.

In de Winkler Prins wordt innovatie omschreven als: 'het invoeren van iets nieuws; nieuwheid'. In Eurogloss Professional staat achter innovatie: 'wederopbouw; reconstructie'. Hoe kan Eurogloss al vooraf voorzien dat bij menige innovatie een wederopbouw noodzakelijk is? Bij Eurogloss staat er achter innoveren: 'beter maken; bijschaven; opkrikken; verbeteren; vervormen; perfectioneren; enzovoort'. Dat zou zo gek nog niet zijn!

'De gein en ongein van concepten en innovaties' is een artikel in twee delen. Na 'werkplekconcepten' in FMI 7 is het thema dit keer: innovatiestress.

Gezelligheidsopstelling

Als men de Winkler Prins volgt, is er minder kantoorinnovatie dan wordt verondersteld. Na het bekende voorbeeld van Interpolis in Tilburg met hun nieuwe werkplekconcept zouden er alleen nog maar volgers zijn. Gelukkig dat het digitale woordenboek van Eurogloss bij innoveren nog de mogelijkheid openhoudt om te volgen en te verbeteren. Die mogelijkheid is er sowieso als men de kantoren en de inrichting in het algemeen beziet. In veel gevallen is de indeling van ruimten en de opstelling van de meubelen niet afwijkend van kantoorindelingen en bureauopstellingen uit de jaren twintig.

tot met zeventig: prachtige gebouwen met luxe afwerking, het architectenbureau trots met het uitvoeren ontwerp. Daarna de bureaus erin, letterlijk tegen elkaar geplet, in gezelligheidsopstellingen van vier tot soms acht bureauflessen. In een rij of blokstelling, want dat zijn ze zo gewend. Veel callcenters zijn daarvan een voorbeeld.

Bij doorvragen waarom dit zo gebeurt, is het antwoord stevast dat het de voordeigste opstelling is ten aanzien van vierkantemetergebruik. Ogenschijnlijk is dat zo. Binnen de normen om mensen optimaal te laten werken, zijn echter betere opstellingen mogelijk. In Nederland worden we figuurlijk ziek van de norm- en regelgeving. Maar voor callcenters is er hier geen echt normblad. Onze oosterburen hebben hiervoor een speciale brochure (Deutsche Büromöbel Form 03) waarin heel prettig vermeld staat hoe een telefooncentrum kan worden ingericht. Er wordt heel duidelijk aangegeven waarom de gebruikelijke opstelling in de Nederlandse kantoren fout is.

Kippenhok

Vorig jaar was er in ons werkaanbod een mooi voorbeeld. In een callcenter van een nationaal opererend bedrijf had de arbodienst, binnen twee jaar, driemaal een onderzoek uitgevoerd naar klachten van de medewerkers. De rapporten werden door de medewerkers niet begrepen en verbeteringen werden onvoldoende uitgevoerd. De arbodienst ging geheel voorbij aan de oorzaak van de klachten. De aandacht werd gefocust op de (extra) airconditioning en hoe die moest worden ingesteld. Opvallende bijzaak was dat het callcenter een eervolle vermelding had gekregen van

wege het innovatieve kantoorconcept. Aan het concept en de organisatie kon (moch) het zeker niet liggen.

De zichtbare klachten waren hoofdzakelijk irritaties en pijn aan hoofd, keel en ogen. Opmerkingen waren: het wordt hier pas lekker op woensdagmiddag. In de winter te koud en zomers te heet. De onzichtbare klachten waren concentratieverlies en een hoog foutpercentage. Zo hoog, dat het bedrijf de klachten niet in de media goed deed bij het slechte nieuws; zelfs op tv werd er aandacht aan besteed. Een onderschat probleem is dat concentratieverlies kan leiden tot een groot productie- en kwaliteitsverlies. Wat heeft men aan een manager die omstreeks 15:00 uur nog de besluitkracht heeft van een twaalfjarige? Oorzaak: aan licht, lucht en geluid werd geen professionele aandacht besteed. De in gebruik zijnde netto vierkante meters waren 25% onder de minimumnorm. Als men op die manier werkplekken creëert, kan men geen optimaal functionerende kantoororganisatie verwachten.

Prop zoveel mogelijk mensen in een (slecht gebouwde) kantoor, geef ze allemaal een pc en iedere groep een printer bij de werkplek en zet er een airco op die voor een productiefal geschikt is. Na de gekkekoelziekte, vogel- en varkenspest kun je doorrekenen dat het stresskippen worden. Onmogelijk dat de minister van Volksgezondheid het budget op de gehandicaptenzorg in de komende jaren naar beneden kan brengen. Het is natuurlijk niet goed dat door een goed ingericht kantoor een telefoontje of stroomtoestoot 0,0001 eurocent meer kost. Bovendien is het leuk om op tv te komen als de organisatie niet goed functioneert. Het kribbige was dat het slechts één voorbeeld is van de vele.

Rustig, rustig

Is dit mijn waan met betrekking tot werkplekconcepten en zogenaamde innovaties. Iedereen de vrijheid om er zijn eigen waan over te hebben. Even een aantal feiten.

Hoogleraar Guus Berkhout: 'Initiatieven van de overheid om de innovatie in het bedrijfsleven aan te jagen, zoals het Innovatieplatform, blijven hangen in analyses'.

Uit: Ondernemen (MKB Nederland). Jarenlang was postorderbedrijf Otto het voorbeeld voor thuis- en telewerken. Otto gold als pionier en koploper op dit gebied, maar heeft het beleid 180 graden gedraaid. Per 1 juni 2004 is een einde gemaakt aan telewerken thuis. De Flexwet, de toenemende kosten voor inrichting van de thuiswerkplek en de programmatuur die niet op de thuiscomputer kon draaien, deden de directie besluiten om alle thuiswerkplekken op te heffen.

Uit: Facto. Arbodiensten blij met minder arboregels. Ton Schoenmaekers (BOA, brancheorganisatie voor Arbodiensten: 'Veel voorschriften leiden af van waar het echt om gaat. Er zijn bijvoorbeeld regels over hoeveel daglicht er moet zijn of hoe hoog bureaus moeten zijn. Onzin. Het gaat erom hoe het werk is georganiseerd.' De VVD juicht de plannen van Rutte (staatssecretaris van SZW) toe, maar GroenLinks vindt rigoureuze smijden in de Arboret niet verstandig. Rutte loopt trouwens buiten de rails. Veel arboregels komen voort uit de Europese wetgeving en kunnen niet op korte termijn veranderd worden. Rutte is net als Balkenende en Zalm een

dapper ventje, maar waarschijnlijk het domste jongetje uit de Europese klas. Uit: Mens(en)Werk.

Er zijn gelukkig ook positieve mensen in de samenleving:

Carmen Breeveld (Team Care):

'Innoveren begint met het geven van ruimte. Zodra mensen het vertrouwen krijgen om zaken naar eigen inzicht aan te pakken, ontstaat de creativiteit die de motor is van elk innovatieproces.' Mariëtte Rompa (Arcades, landelijke branchevereniging voor verpleging en verzorging): 'Er zijn nog mensen die denken dat het er bij ICT om gaat zoveel mogelijk computers in te schakelen. Een hardnekkig misverstand. Ondanks alle bits en bytes gaat het in de eerste plaats om gezond verstand. Technologie kan ons overigens nog veel werk uit handen nemen. Ideaal voor het bevorderen van de zelfstandigheid van ouderen. Als ergens het spreekwoord 'kosten gaan voor de baat uit' van toepassing is, dan wel hier. Een oud spreekwoord maar met een zeer innovatieve strekking.' Uit: Systens (Innovatienetwerk voor ondernemers).

Conclusie

Een artikel van twee pagina's blijkt echter onvoldoende om alle innovatieve stress op de lezer los te laten. En dat is maar goed ook. Even uithangen en dan weer opnieuw innoveren of stressen.

► Leo Hooijmans is redactiefeld van FMI en werkzaam bij Galileo & Partners, e-mail: galileo@partners.nl

Dit artikel van Leo Hooijmans verscheen in nummer 8 van FMI jaargang 2004

Kortsluiting b:

Bij een grote verzekeringsmaatschappij wordt hard gewerkt aan het digitaliseren van de klantendossiers. Héél belangrijk. Gelukkig ziet de directie dat in en besteedt het voor miljoenen euro's uit! De medewerkers houden de boot af en zijn wantrouwig. Begrijpelijk, want het valt onder de noemer automatiseren. Sinds de jaren '70 is in de genen van de mens een allergie geïmplementeerd die direct de witte bloedlichaampjes in stelling brengt, als het om automatiseren gaat. Automatiseren houdt meestal een vermindering van arbeidsplaatsen in. Het kost zoveel geld, dat de verlies-en-winstrekening dat niet aankan. Bij minder winst, hup, mensen eruit. Bij productiebedrijven wordt bewezen dat robots het werk van mensen kunnen overnemen. Op kantoor is dat toch nog anders. Zeker als afdelingen geruimd zijn, voordat een goede automatisering is gerealiseerd.

Voor het digitaal maken van documenten op de werkplek van de facilitaire dienst wordt in veel gevallen de knip dichtgehouden. En juist daar kan veel winst worden gehaald. Als je het personeel kunt motiveren om digitaal te archiveren (dus niet te automatiseren, dat is absoluut iets anders), dan kunnen er veel kosten worden bespaard en dan is beveiliging van documenten veel beter te verzorgen. Als de winst die hieruit te halen is, gelijkijkelijk wordt verdeeld onder de medewerkers en de aandeelhouders, dan is er kans op een groeiend bedrijfsresultaat.

Kortsluiting c:

Een mailvoorbeeld uit de dagelijkse praktijk:

Aan: nsvv.nl

Onderwerp: documenten in pdf

Geachte mevrouw/mijnheer,

Via uw webpagina's heb ik geprobeerd diverse documenten (waarde 180 euro) te bestel-

len in digitale uitvoering. Bij het aanklikken krijg ik een foutmelding met de tekst: 'The requested .pdf was not found on this server.' Wilt u mij een plezier doen en de documenten rechtstreeks naar mijn e-mailadres verzenden? Gelieve de factuur in pdf-uitvoering mee te zenden. Ik zal per ommegeande (of vooruit) telebankieren.

Met vriendelijke groet,
Leo Hooijmans

Van: nsvv.nl

Aan: Leo Hooijmans

Beste Leo,

Helaas zijn onze publicaties alleen in 'hard copy' te bestellen. De pdf's zijn er om een indruk te krijgen van die publicaties. Wilt u alsnog de documenten per post toegezonden krijgen? Ik hoor het graag.

Met hartelijke groet,
Geertje Hazenberg

Van: Leo Hooijmans

Aan: nsvv.nl

Beste Geertje,

Bedankt voor de snelle reactie en het aanbod om de boeken in 'stof-felijke vorm' te bestellen. Daar heb ik echter niets aan en ik sta voor schut bij mijn advies- en docerwerk. Ik adviseer bedrijven en geef cursussen hoe kantoren en bureauwerkplekken functioneel in te richten. Daardoor ben ik zeer ambulant. Zit op flexwerkplekken en telewerk vanuit huis. In mijn laptop neem ik digitaal 225 kasten papier, foto's, presentaties en videofilms mee.

Het zou mijn eergevoel schaden om iedere keer een klein stapeltje boeken van de NSVV naast mijn laptop te moeten neerleggen. De deelnemers aan de cursussen en medewerkers van de bedrijven waar-aan ik adviseer, zouden in een deuk liggen.

Door de pdf-icoontjes bij de publicaties ben ik op het verkeerde been gezet. Ik dacht werkelijk dat ik de boeken legaal in digitale vorm kon bestellen. Nu ben ik afhankelijk van de locale bibliotheken waar ik mijn werk doe. Ik kan het in ieder geval doen met de digitale NEN-normen. Uw boekwerken leken me alleen wat makkelijker leesbaar te zijn, maar helaas dus alleen in papier leverbaar.

Misschien bent u met uw interne administratie en kennisvoorziening wel geheel digitaal. Zo niet, pak dan de kans om heel veel kosten te sparen en een betere veiligheid van uw documenten te garanderen. Van de kosten die u per jaar bespaart, kunt u met het hele personeel heerlijk eens een paar weken op vakantie. Naar de Hollandse kust, Zuid-Amerika, of op wintersportvakantie. Wat u wilt. :-)

U hoeft niet eens uw bedrijf te sluiten. U wijst iedere dag iemand aan om op afstand de telefoon aan te nemen, de digitale post door te nemen en deze te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Leo Hooijmans

- einde emailcontact -

Conclusie

In de jaren '80 en '90 was men heel hard bezig om de kwaliteit van kantoorwerkplekken te verbeteren. Er werd vooruitgang geboekt, ondanks dat de ict-wereld een waterhoofd had. Nu is de ict uit de kinderschoenen en betaalbaar geworden. Daar zou men goed gebruik van kunnen maken. Pc's worden echter nog steeds als typemachines gebruikt. Er wordt meer papier gebruikt dan ooit tevoren: logistiek en organisatorisch geldverslindend. Om over de belasting van het milieu maar te zwijgen.

De Arboret is om zeep geholpen. Al die regels waren niet fijn, maar nu is de chaos groot en stijgen de kosten enorm. Het blijft wel werk geven. Veronderstel dat alles knap en slim zou worden geregeld, dan hoeft de pensioengerechtigde leeftijd niet omhoog. Dan zou men naar een 32-urige werkweek kunnen voor iedereen, met behoud van loon. Het wordt me dan wel te druk op het strand waar ik graag ga wandelen. Dat hoeft niet hoor. En dan kan ik nooit meer over een déjà vu schrijven. Dat zou jammer zijn!

17/2/2004

Deel 1 en 2 zijn gepubliceerd in de nummers 8 en 9 in 2004 en zijn te downloaden als pdf van www.hetkantoorgebouw.nl onder de tab 'publicaties'.

Leo Hooijmans is werkzaam bij Galileo & Partners.
galileo@hetkantoorgebouw.nl

Al ruim 100 jaar dé specialist voor service & onderhoud aan uw toegangsproducten

Draaideuren - Schuifdeuren - Beveiligingsproducten

- Professioneel advies
- Verkoop & installatie
- Inspecties
- Service & Onderhoud
- Renovatie & Ombouw
- Veiligheidsupgrades
- Beveiligingsupgrades

Your **Satisfaction.** Our **Priority.**

 BOON EDAM
Advanced Door Care

Boon Edam Nederland B.V.

Ambachtstraat 4 / Postbus 40

1135 GG / 1135 ZG Edam

T 0299 38 08 08 E verkoop@boonedam.nl

F 0299 38 08 41 I www.boonedam.nl